

Przetwarzanie danych i odkrywanie wiedzy

☰ Contents

Exploratory data analysis (EDA)

Przykładowy zbiór danych

Wykresy z użyciem metod Pandas

Pandas Profiling

Redukcja wymiarowości jako element EDA

Analiza głównych składowych (ang. Principal Components Analysis - PCA)

Przykład użycia PCA

EDA danych tekstowych

Print to PDF

[Na licencji Pi](#)

L4: Analiza eksploracyjna zbioru danych

Exploratory data analysis (EDA)

Przed rozpoczęciem rozwiązywania problemu przy użyciu metod uczenia maszynowego, w szczególności przed rozpoczęciem budowania modelu, konieczne jest sprawdzenie, z jakimi danymi przyszło się nam mierzyć.

Wśród podstawowych kwestii, które powinniśmy sprawdzić, są:

- ile mamy cech?
- które spośród nich to cechy kat

Dla małych i prostych zbiorów do nauki (tzw. *toy tasks*), zazwyczaj wystarczające jest ręczne przejrz

Przykładowy zbiór danych

Przeanalizujmy klasyczny zbiór danych dotyczący wina (opublikowany przez [Forina, M. et al, PARVUS - An Extendible Package for Data Exploration, Classification and Correlation. Institute of Pharmaceutical and Food Analysis and Technologies, Via Brigata Salerno, 16147 Genoa, Italy](#), więcej informacji [tutaj](#))

Zbiór zawiera właściwości fizykochemiczne różnych próbek wina pobranych z jednego z regionów słonecznej Italii, jednakże pochodzących od trzech różnych plantatorów. Założeniem problemu jest określenie, który z nich jest wytwórcą danej próbki.

W celu uczynienia przykładu ambitniejszym, zbiór został celowo zaszumiony - tj. usunięto losowo część wartości.

Zacznijmy od wczytania zbioru:

```
import pandas as pd

df = pd.read_csv(
    "../docs/lab4/wine_with_nulls.csv",
)
df.head()
```

	alcohol	malic_acid	ash	alcalinity_of_ash	magnesium	total_phenols	flavanoids	nonflavar
0	14.23	1.71	2.43	15.6	127.0	2.80	3.06	
1	13.20	1.78	2.14	11.2	100.0	2.65	2.76	
2	13.16	2.36	2.67	18.6	101.0	NaN	3.24	
3	14.37	1.95	2.50	16.8	113.0	3.85	NaN	
4	13.24	2.59	NaN	21.0	118.0	2.80	2.69	

Na pierwszy rzut oka możemy stwierdzić, że wszystkie kolumny są numeryczne, ale ich wartości różnią się dość znacząco.

Podstawowe informacje o statystykach zbioru danych możemy uzyskać przy wbudowanej w Pandas metodzie `describe()`

```
df.describe()
```

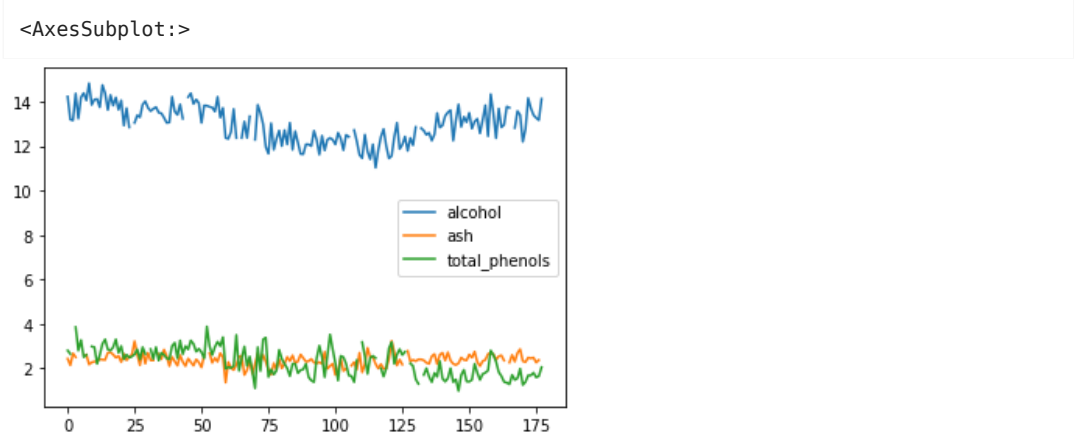
	alcohol	malic_acid	ash	alcalinity_of_ash	magnesium	total_phenols	
count	171.000000	170.000000	170.000000	167.000000	169.000000	171.000000	167.000000
mean	13.009357	2.318059	2.360000	19.404790	100.088757	2.291988	2.291988
std	0.819951	1.108406	0.275004	3.328986	14.490898	0.626310	0.626310
min	11.030000	0.740000	1.360000	10.600000	70.000000	0.980000	0.980000
25%	12.370000	1.575000	2.202500	17.150000	88.000000	1.730000	1.730000
50%	13.050000	1.850000	2.360000	19.400000	98.000000	2.350000	2.350000
75%	13.700000	3.030000	2.547500	21.500000	108.000000	2.800000	2.800000
max	14.830000	5.800000	3.230000	30.000000	162.000000	3.880000	3.880000

Wykresy z użyciem metod Pandas

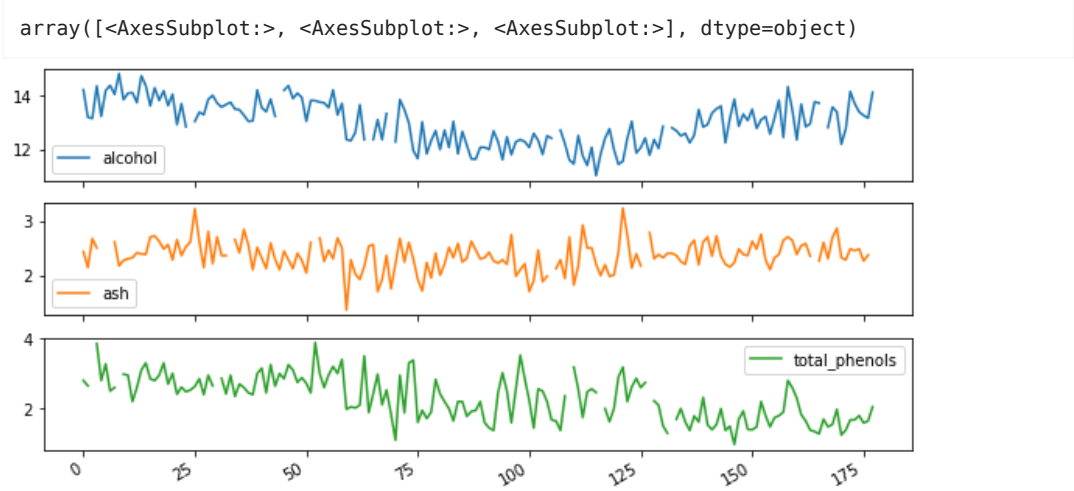
Pandas udostępnia prosty interfejs rysowania wykresów Matplotlib bezpośrednio z DataFrame. Dzięki temu możemy prościej zwizualizować wartości numeryczne i zaobserwować charakterystykę zbioru danych.

```
df = df[["alcohol", "ash", "total_phenols"]]

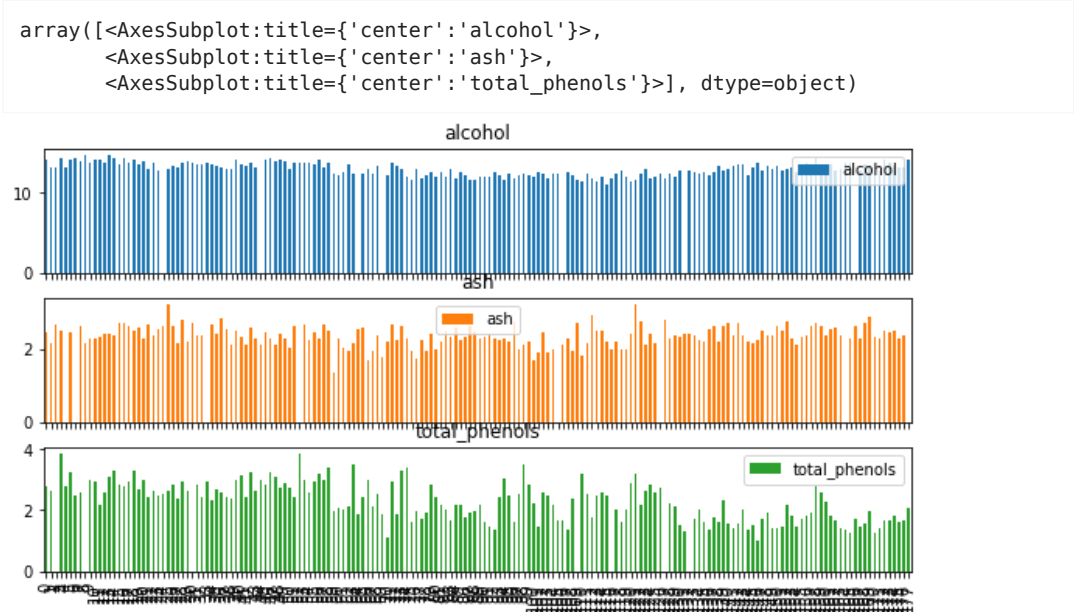
df.plot()
```



```
df.plot(subplots=True, figsize=(10, 5))
```

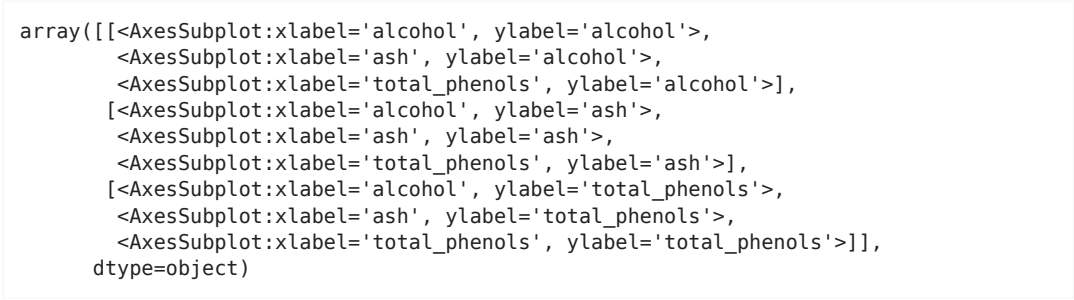

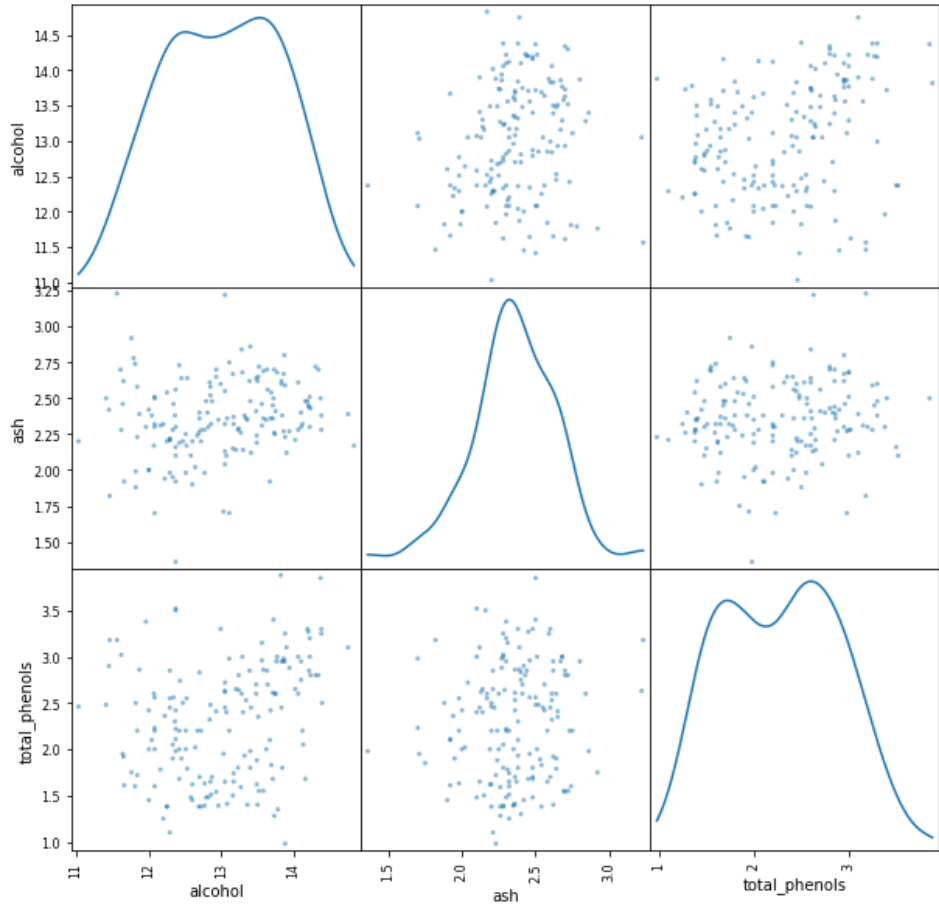
```
df.plot(kind="bar", subplots=True, figsize=(10, 5))
```



```
from pandas.plotting import scatter_matrix

scatter_matrix(df, alpha=0.5, figsize=(10, 10), diagonal="kde")
```


➔ See also

Więcej o możliwościach Pandas w kontekście generowania wykresów - w [dokumentacji](#)

Pandas Profiling

Jest to biblioteka automatycznie analizująca zbiór danych i generująca interaktywny raport. Alternatywnie, raport można zapisać w formacie `.html`

Instalacja przebiega standardowo:

```
pip install pandas-profiling
```

Użycie biblioteki jest niezwykle proste:

```
from pandas_profiling import ProfileReport

df = pd.read_csv(
    "../docs/lab4/wine_with_nulls.csv",
)

profile = ProfileReport(df)
profile.to_notebook_iframe()
```

Overview

Dataset statistics	
Number of variables	14
Number of observations	178
Missing cells	98
Missing cells (%)	3.9%
Duplicate rows	0
Duplicate rows (%)	0.0%
Total size in memory	19.6 KiB
Average record size in memory	112.7 B
Variable types	
NUM	13
CAT	1
Warnings	
alcohol has 7 (3.9%) missing values	Missing
malic_acid has 8 (4.5%) missing values	Missing
ash has 8 (4.5%) missing values	Missing

Z raportu dowiadujemy się między innymi:

- mamy 13 kolumn numerycznych (dane wejściowe), jedną kategorię (etykieta) - będziemy więc zajmować się klasyfikacją
- klasy są całkiem nieźle zbalansowane (39%, 33%, 27%)
- mamy kolumny z pustymi wartościami
- możemy dokładnie przeanalizować statystyki poszczególnych cech, ich histogramy oraz wykresy zależności pomiędzy nimi

Redukcja wymiarowości jako element EDA

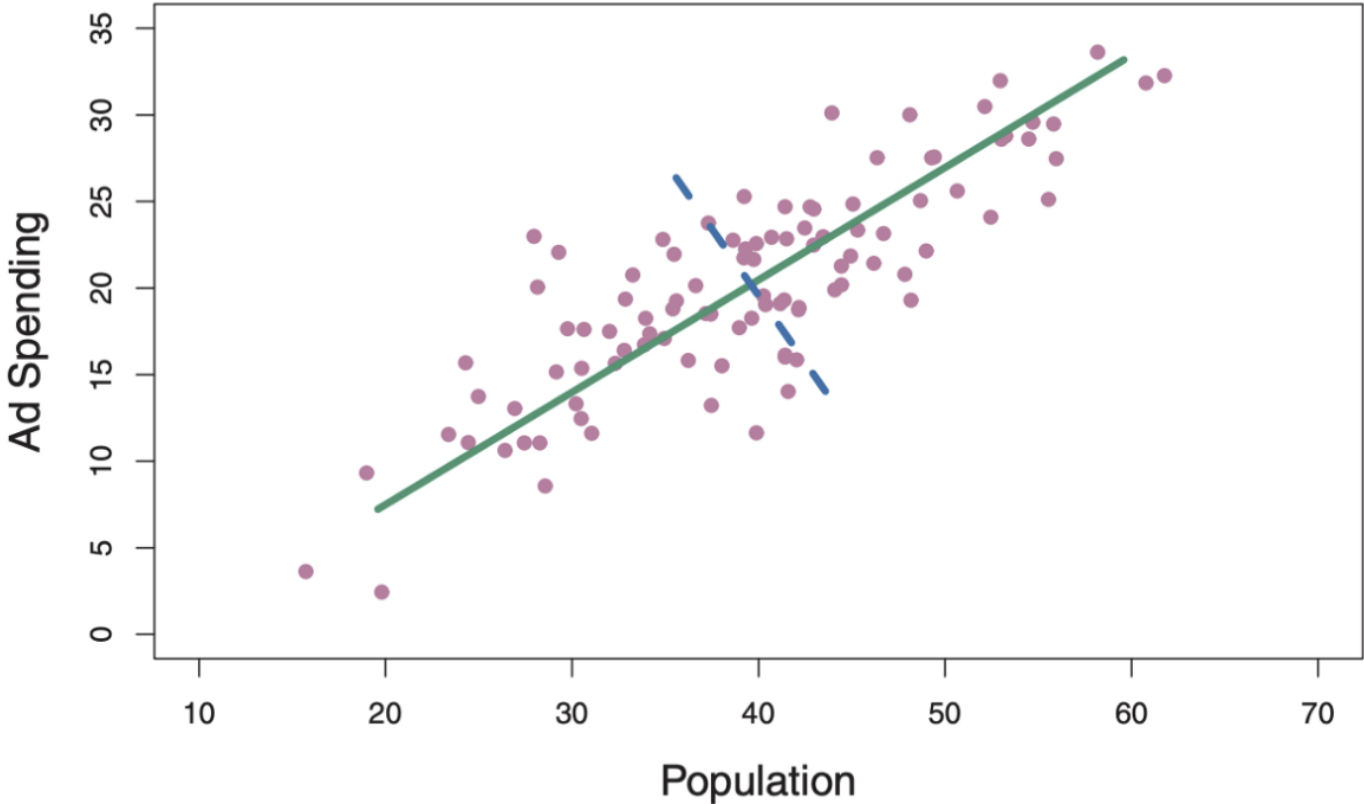
W przypadku dużej ilości wymiarów danych, przydatne stają się metody redukcji wymiarowości. Pozwalają one mn. zmniejszyć ilość danych koniecznych do przeanalizowania, poprzez przekształcenia wartości pokazując zależności danych.

Dzięki metodom redukcji wymiarowości mamy możliwość wizualizacji całego zbioru danych w 2D lub 3D - w przeciwnym wypadku, analizując wykresy pojedynczych kolumn lub zależności pomiędzy dwoma kolumnami (np. scatter matrix z Pandasa), nie mamy pełnego oglądu na całość datasetu.

Analiza głównych składowych (ang. Principal Components Analysis - PCA)

Najpopularniejsza metoda redukcji wymiarów. Dzięki modyfikacjom układu współrzędnych, stara się maksymalizować wariancję danych pierwszych wymiarów.

Przykładowe działanie:

➡ See also

PCA jest najpopularniejszą metodą, ale oprócz wielu zalet (np. determinizm) ma sporo wad (np. brak zachowania lokalności klastrow). Warto popatrzeć na alternatywne metody - [t-SNE](#) lub [UMAP](#)

Przykład użycia PCA

```
# PCA nie przyjmuje brakujących wartości - wczytamy więc pełnowymiarową wersję datasetu
wine, dla uproszczenia
from sklearn.datasets import load_wine

loaded_wine = load_wine(as_frame=True)

# PCA jest wrażliwe na skalę wartości poszczególnych cech - zeskalujemy je więc

from sklearn.preprocessing import StandardScaler

# separujemy cechy od targetu
x = loaded_wine["data"].values
y = loaded_wine["target"].values

# i standaryzujemy wartości cech
x = StandardScaler().fit_transform(x)
#
# dokonujemy analizy PCA do 2 wymiarów
#
from sklearn.decomposition import PCA

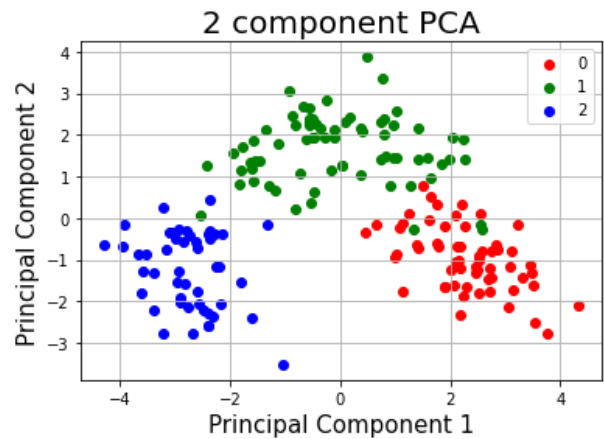
pca = PCA(n_components=2)
transformed = pca.fit_transform(x)

principal_df = pd.DataFrame(data=transformed, columns=["component 1", "component 2"])
pca_df = pd.concat([principal_df, loaded_wine["target"]], axis=1)

#
# wizualizujemy przekształcony zbiór
#
import matplotlib.pyplot as plt

plt.xlabel("Principal Component 1", fontsize=15)
plt.ylabel("Principal Component 2", fontsize=15)
plt.title("2 component PCA", fontsize=20)
targets = loaded_wine.target.unique()
colors = ["r", "g", "b"]

for target, color in zip(targets, colors):
    indices_to_keep = pca_df["target"] == target
    plt.scatter(
        pca_df.loc[indices_to_keep, "component 1"],
        pca_df.loc[indices_to_keep, "component 2"],
        c=color,
    )
plt.legend(targets)
plt.grid()
```


Dokonując metody redukcji wymiarowości, tracimy część informacji zawartych w danych. Badając rozkład wariancji względem komponentów, możemy zbadać efektywność redukcji wymiarów - a co za tym idzie, oszacować na ile możemy polegać na wynikach PCA

```
pca.explained_variance_ratio_

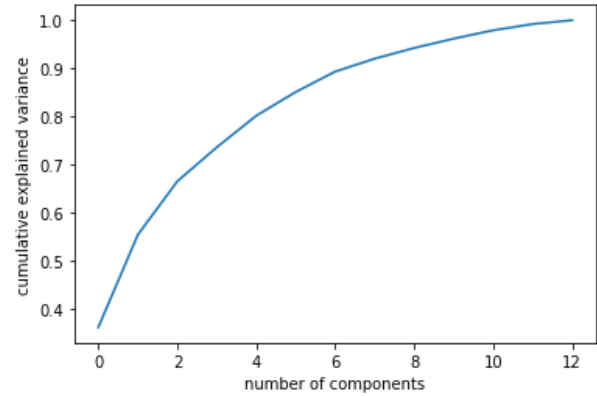
array([0.36198848, 0.1920749 ])
```

```
pca2 = PCA(n_components=13)
transformed = pca2.fit_transform(x)
pca2.explained_variance_ratio_

array([0.36198848, 0.1920749 , 0.11123631, 0.0706903 , 0.06563294,
       0.04935823, 0.04238679, 0.02680749, 0.02222153, 0.01930019,
       0.01736836, 0.01298233, 0.00795215])
```

```
import numpy as np

plt.plot(np.cumsum(pca2.explained_variance_ratio_))
plt.xlabel("number of components")
plt.ylabel("cumulative explained variance");
```


Używając jedynie dwóch wymiarów, gromadzimy ponad 55% wariancji informacji zawartych w bazowych 13 wymiarach danych. Wynik nie powala na kolana, ale wizualizacja pokazuje że powinno to być wystarczające by stwierdzić, że nasz zbiór danych jest separowalny

EDA danych tekstowych

Wyżej przedstawione metody działają w przypadku zbiorów zawierających dane numeryczne, w szczególności ciągłe. W przypadku danych tekstowych, do uzyskania wstępnego zrozumienia danych które mamy obrabiać może służyć np. wizualizacja częstotliwości pojawiających się słów.

```
from sklearn.datasets import fetch_20newsgroups

newsgroups = fetch_20newsgroups(
    subset="train",
    categories=["alt.atheism", "sci.space"],
    remove=("headers", "footers", "quotes"),
)

newsgroups_df = pd.DataFrame(newsgroups["data"], columns=["text"])
newsgroups_df["target"] = pd.Series(newsgroups["target"])
newsgroups_df["target"] = newsgroups_df.apply(
    lambda x: "alt.atheism" if x["target"] == 0 else "sci.space", axis=1
)
newsgroups_df.head()
```

	text	target
0	: \n: >> Please enlighten me. How is omnipote...	alt.atheism
1	In <19APR199320262420@kelvin.jpl.nasa.gov> baa...	sci.space
2	\nHenry, I made the assumption that he who get...	sci.space
3	\n\n\nNo. I estimate a 99 % probability the Ge...	sci.space
4	\nLucky for them that the baby didn't have any...	alt.atheism

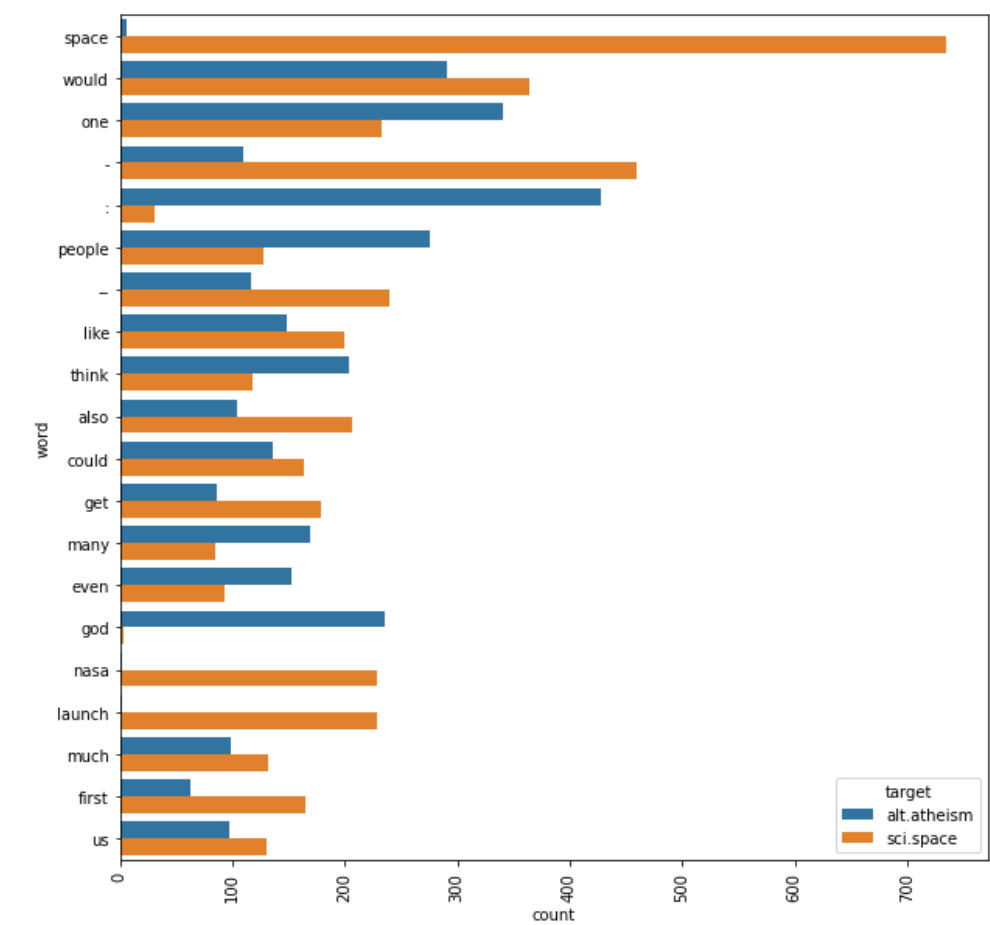
```
import seaborn as sns
from nltk.corpus import stopwords

stop = stopwords.words("english")

newsgroups_df["tokenized_text"] = newsgroups_df["text"].str.lower().str.split()

df_exploded = (
    newsgroups_df.explode("tokenized_text")
    .reset_index(drop=True)
    .rename(columns={"tokenized_text": "word"})
)
df_exploded = df_exploded[~df_exploded["word"].isin(stop)]

plt.figure(figsize=(10, 10))
sns.countplot(
    y="word",
    data=df_exploded,
    order=df_exploded["word"].value_counts().iloc[:20].index,
    hue="target",
)
plt.xticks(rotation=90)
plt.show()
```


Hint

Powyższy przykład zakłada taką samą ilość tekstu dla każdej z kategorii. W rzeczywistym przypadku należy liczbę wystąpień znormalizować.